

Ю.А. ШВЕД, студ., НТУ «ХП»,
Д.А. ГОРОВИЙ, канд. екон. наук, доц., ХАДУ

СТВОРЕННЯ КОНСОРЦІУМУ ДЛЯ ВИХОДУ НА ЗАРУБІЖНИЙ РИНОК

За останні десятиліття в світовій економіці відбулися кардинальні зміни, які можна виразити одним словом – глобалізація. Для того, щоб утриматися на ринку, підприємство вимушене шукати партнерів і налагоджувати коопераційні зв'язки. Використання такого виду об'єднання підприємств як консорціум у наш час є актуальним, оскільки він дозволяє знайти виконавців окремих замовлень, необхідних для реалізації проекту, координувати всю діяльність по проекту, тим самим реалізовувати проект в короткі терміни. Також це підприємство створюється на термін реалізації проекту. Проте частині партнерів вигідно зберігати досить тривалі зв'язки, зберігаючи відносини від проекту до проекту[1].

Метою дослідження даної статті є аналіз переваг формування консорціуму як способу збільшення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств на зарубіжних ринках.

Відповідно до розділу 12 ст.120 господарського кодексу України, консорціум – тимчасове статутне об'єднання підприємств для досягнення його учасниками певної загальної господарської мети (реалізації цільових програм, науково-технічних, будівельних проектів і т.п.) [2].

Можна виділити декілька особливостей консорціумів:

- консорціум може створюватися з утворенням і без утворення юридичної особи;
- як правило, в рамках консорціуму учасниками не формується ніяких організаційних структур, за винятком невеликого апарату (наприклад, ради директорів консорціуму);
- компанії, що входять в консорціум, повністю зберігають свою економічну і юридичну самостійність, за винятком тієї частини діяльності, яка пов'язана з досягненням мети консорціуму;
- метою створення консорціумів є об'єднання зусиль для реалізації конкретного проекту, звичайно у сфері своєї основної діяльності, здійснення нау-

ково- і капіталомістких проектів, зокрема міжнародних, або сумісне проведення крупних фінансових операцій по розміщенню позик, акцій;

- кожен член консорціуму забезпечує фінансування своєї частки робіт і приймає на себе комерційні і технічні ризики, пов'язані з виконанням своєї частини зобов'язань [3].

Правовою основою утворення консорціуму служить договір про стратегічне партнерство. Головною відмінністю такого договору від договору простого товариства є те, що він не передбачає внесків для організації спільної діяльності [4].

Також слід зазначити, що в основі організації консорціуму лежать декілька принципів, виконання яких забезпечує його стійкість:

1) Відмова від територіальної цілісності організації. Немає необхідності розроблювати і реалізовувати технологію, конструкцію самому, якщо хтось може зробити їх краще, швидше і дешевше.

2) Консорціум існують до тих пір, поки спільна діяльність партнерів приносить сумісний дохід: виграються проекти, зберігається висока швидкість їх реалізації, результати спільної діяльності відповідають стандартам якості і рівню технологічності. Якщо ідеї, наукові, технологічні, конструкторські можливості партнерів застаріли, потрібно шукати нових.

3) В глобальній економіці пошук партнерів повинен проводитися по всьому світу. Як показує історія, винаходи і відкриття робляться у всіх країнах і дуже часто в маленьких фірмах або окремими людьми.

4) Вигідно, щоб консорціум мав гнучку структуру та з максимальною ефективністю використовує існуючі ресурси та ті, що будуть придбані.

5) В умовах швидкого розвитку технологій не вигідно вкладати великі гроші в закупівлю устаткування, стаціонарних приміщень, особливо якщо невідомо, який об'єм продукції буде випущений.

6) Бажано скорочення невиробничих витрат, перш за все пов'язаних з управлінням.

Таким чином, до переваг створення консорціуму можна віднести:

- синергетичний ефект, тобто висококваліфіковані фахівці компаній, що об'єдналися, здатні разом вирішити складніші завдання, ніж кожна компанія окремо;

- скорочення термінів виконання проектів;

- підвищення якості інноваційних продуктів в результаті використання передових ідей і технологій декількох виробників;
- скорочення термінів виходу на ринок і розширення об'єму ринку за рахунок складання зусиль декількох партнерів;
- вищу конкурентоспроможність за рахунок гнучкого використання адміністративних, фінансових, інтелектуальних і інших можливостей партнерів [5].

Отже, можна зробити висновок, що формування консорціуму дозволить значно швидше підвищити якість товарів або послуг і підняти конкурентоспроможність вітчизняних фірм за рахунок об'єднання їх потужностей, кадрів, матеріальних і фінансових ресурсів. Такий варіант привабливий своєю простотою, мінімальним ризиком і економічністю, оскільки не вимагає від партнерів зміни правового статусу, створення сумісних фондів і оплати змісту відособленого апарату управління.

Список літератури: 1. *Чернова Е. А.* Виртуальные корпорации как причина и следствие мировой глобализации. М., 2004. – №3. – с. 120. 2. Господарський кодекс України // Офіційний вісник України. – 2003.- №11. -с.462. 3. *Мейтус В.* Виртуальные организации. – М.: Юстицинформ, 2007. – 211 с. 4. *Булярский С. В., Булярская С. А.* Консорциум как коллективный участник инновационной деятельности. Журнал "Регионология", 2008 – №4. 5. *Булярский С. В.* «Инновационные организации образовательных и научных учреждений», 2003. – 630 с.

Поступила в редколлегию 27.05.10